

Република Србија
Министарство унутрашњих послова
Секретаријат
02/8 бр. 072-61/26 – 7
Датум: 11.05.2026. године
Београд
Булевар Михајла Пупина бр. 2

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
мр Зоран Пашалић

zastitnik@zastitnik.rs

Београд
Булевар Михајла Пупина бр. 2

ПРЕДМЕТ: Национални механизам за превенцију тортуре – посета 02.10.2025. године

ВЕЗА: Ваш акт бр. 415-36/25 од 12.02.2026. године

Поводом Вашег акта под наведеним бројем којим сте Министарству унутрашњих послова доставили Извештај о посети Националног механизма за превенцију тортуре од 02.10.2025. године у којем су између осталог, наведене препоруке за отклањање уочених недостатака и унапређење поступања органа, обавештавамо Вас о следећем:

1. ПРЕПОРУКА

Министарство унутрашњих послова ће обезбедити писмено обавештење о разлозима за одређивање боравка у прихватилиштима за странце на језицима које странци разумеју.

Поступајући по препорукама Националног механизма за превенцију тортуре, Управа граничне полиције је још једном доставила свим прихватилиштима за странце (Падинска Скела, Димитровград и Пландиште) информације у вези са разлозима смештаја лица у прихватилиште, на језицима којима располаже (енглески, француски, арапски, фарси, пашту и урду). Наведено поступање је у примени од почетка примене Закона о странцима, односно од октобра 2018. године, и по правилу се примењује приликом смештаја лица у прихватилиште.

Овим је поступљено у складу са датим препорукама, а у наредном периоду биће посвећена додатна пажња доследној примени већ успостављених процедура о начину обавештавања странаца у свим прихватилиштима за странце, како би се обезбедило пуно поштовање права лица на благовремено и разумљиво информисање.

2. ПРЕПОРУКА

Министарство унутрашњих послова ће преиспитати основ за боравак странаца у Прихватилишту за странце у Димитровграду и све странце за које више не постоје прописани услови и или за које не постоји довољно изгледа да се могу принудно удаљити ће отпустити из Прихватилишта.

Министарство унутрашњих послова ће предузети потребне мере да се странцима за које не постоји довољно изгледа да се могу принудно удаљити не одређује боравак у прихватилиштима за странце.

Поступајући по препоруци Заштитника грађана, Министарство унутрашњих послова указује да се смештај странаца у прихватилишта за странце врши искључиво у складу са Законом о странцима, односно на основу разлога прописаних чланом 87. наведеног закона. Смештај се одређује у циљу обезбеђивања присуства странца у поступку и припреме за принудно удаљење, при чему је најчешћи разлог постојање ризика да странац неће бити доступан надлежном органу ради спровођења принудног удаљења (risk of absconding). Поред тога, смештај се може одредити и у случајевима када странац избегава или омета припрему за враћање, као и када његов боравак представља безбедносни ризик за Републику Србију и њене грађане.

У пракси, значајан број лица која се смештају у прихватилишта не поседује документа за утврђивање идентитета, што додатно отежава спровођење поступка враћања. У појединим случајевима није могуће реализовати враћање у земље порекла или претходног уласка, пре свега услед отежане сарадње са надлежним органима тих земаља и немогућности прибављања путних исправа. Овај изазов није специфичан само за Републику Србију, већ представља шири проблем са којим се суочавају и друге државе.

Након спроведених провера и у случајевима када се утврди да не постоји довољан изглед за принудно удаљење, лица се отпуштају из прихватилишта. Такође, Министарство унутрашњих послова предузима мере да се боравак у прихватилиштима не одређује у случајевима када не постоји реална могућност спровођења принудног удаљења, водећи рачуна о законитости поступања и рационалном коришћењу ресурса.

3. ПРЕПОРУКА

Министарство унутрашњих послова неће странцима који су у прихватилишту за странце провели најдуже дозвољено време поново одређивати меру боравка у прихватилишту, уколико се није променио статус странца у Републици Србији.

Поступајући по препоруци Заштитника грађана, Министарство унутрашњих послова указује да се у пракси већ поступа на начин да се странцима који су у прихватилишту за странце провели законом прописано најдуже дозвољено време не одређује поново мера боравка у прихватилишту, уколико не постоје довољни изгледи да се странац може принудно удаљити.

У циљу поступања по препорукама Заштитника грађана, Министарство ће узети у обзир наводе извештаја Заштитника грађана у овој области, а све у циљу даљег унапређења поступања у овој области.

У том смислу Министарство унутрашњих послова ће, у оквиру будућих измена Закона о странцима, размотрити потребу додатног усклађивања са Директивом о враћању, са посебним акцентом на јасније прописивање законских критеријума за продужење боравка у прихватилиштима за странце, а све у контексту могућности реализације операција повратка.

Прецизно дефинисани основи за продужење — као што су несарадња лица које се враћа или постојање препрека за удаљење — допринеће већој правној сигурности и пуној усклађености са стандардима Европске уније, који захтевају да свако лишење слободе буде строго неопходно и временски ограничено.

Такође, биће посвећена посебна пажња даљем уређењу и прецизирању алтернатива смештају у објекте под појачаним полицијским надзором (прихватилишта). Иако су оне већ прописане постојећим правним оквиром, њихова примена ће се додатно унапредити кроз развој јаснијих оперативних смерница и стандардизованих критеријума за процену, у сваком појединачном случају да ли су испуњени услови везани за доступност надлежном органу који се налази у поступку враћања (risk of absconding), степен сарадње лица у поступку враћања, укључујући и процену рањивости лица у сваком појединачном случају. На наведени начин ће се обезбедити систематичнија и уједначенија примена алтернатива смештаја лица у прихватилите у пракси.

ИНФОРМАЦИЈА:

НПМ би желео да од Министарства унутрашних послова добије нове информације о предузетом циљу отклањања недостатака у пружању здравствене заштите странцима у прихватилишту за странце.

Министарство унутрашњих послова Републике Србије и Министарство здравља су у процесу усаглашавања текста Анекса Споразума о сарадњи који се односи на пружање здравствених услуга у прихватилиштима за странце.

Предлогом Анекса уређује се сарадња у области здравствене заштите лица смештених у прихватилиштима, између остalog кроз обезбеђивање лекарских прегледа након обавештења о смештају лица, спровођење периодичних здравствених прегледа током боравка у прихватилишту, као и вођења евиденција и лекарских извештаја у складу са надлежностима обе институције. Након усаглашавања текста Анекса, Министарство унутрашњих послова ће обавестити Заштитника грађана о предузетим активностима, у циљу поступања по датој препоруци.

4. ПРЕПОРУКА

Прихватилиште за странце у Димитровграду ће странцима омогућити учешће у спорско-рекреативним, друштвеним, културним и другим организованим активностима у складу са дружином боравка у Прихватилишту.

Поступајући по препоруци, Прихватилиште за странце у Димитровграду омогућава странцима учешће у спортско-рекреативним, друштвеним, културним и другим организованим активностима, у складу са дужином боравка у Прихватилишту.

У оквиру пројекта ЕУ „Подршка јачању управљања миграцијама и јачању граничне контроле“ реализоване су активности усмерене на унапређење услова смештаја лица у прихватилиштима за странце. У Прихватилишту за странце у Димитровграду унапређени су капацитети који се односе на организацију спортско-рекреативних и других активности за лица која су тамо смештена, чиме су побољшани услови боравка у складу са препорукама које се односе на обезбеђивање адекватних садржаја током смештаја.

Такође, кроз исти пројекат унапређени су услови смештаја у Прихватилишту за странце у Падинској Скели и Пландишту, чиме су створени бољи услови за боравак и свакодневне активности лица која се налазе у прихватилиштима.

5. ПРЕПОРУКА

Прихватилиште за странце у Димитровграду ће обезбедити одговарајућу просторију за обављање верских обреда.

Поступајући по препоруци која се односи на обезбеђивање просторије за обављање верских обреда у Прихватилишту за странце у Димитровграду, истичемо да је у складу са Правилником о кућном реду и правилима боравка у Прихватилишту, странцима омогућено право на обављање верских обреда, и да се ово право поштује без изузетка.

Верски обреди у прихватилиштима за странце, укључујући и прихватилиште за странце у Димитровграду се, по правилу, обављају у посебно опредељеној просторији намењеној тој сврси.

Изузетно, у складу са правилима кућног реда, обред се може обављати и у соби за смештај, искључиво уколико је странац сам у соби и под условом да се тиме не ремети мир и боравак других лица. Такође, групно обављање верских обреда могуће је уз одобрење управника Прихватилишта.

Након изведених радова на реконструкцији Прихватилишта и проширењу дворишног дела, за спортске активности, како је већ наведено, просторија која је претходно опредељена за рекреацију лица која су смештена у прихватилиште за странце у Димитровграду је пренамењена за собу за вршење верских објеката.

Наведена просторија је доступна лицима смештеним у Прихватилишту 24 часа дневно, чиме је обезбеђено континуирано и несметано остваривање права на верске обреде у складу са датом препоруком.

6. ПРЕПОРУКА

Министарство унутрашњих послова ће ангажовати довољно полицијских службеника за непосредан рад са странцима у Прихватилишту за странце у Димитровграду.

Министарство унутрашњих послова узима у обзир препоруку Заштитника грађана која се односи на обезбеђивање адекватног броја полицијских службеника ангажованих у Прихватилишту за странце у Димитровграду.

У том смислу, у оквиру предстојећих измена и допуна Акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, као и кроз активности на изради Националне мапе пута за повратак за Републику Србију, планира се даље унапређење капацитета организационе јединице надлежне за реализацију повратка и операције повратка у оквиру МУП-а, укључујући и јачање потребних кадровских капацитета ради ефикаснијег спровођења ових послова.

Поред наведеног, а имајући у виду Ваше наводе да су полицијски службеници током 2024. и 2025. године, похађали различите обуке, углавном преко онлајн платформи, на теме као што су заштита људских права, лица лишених слободе и полицијских службеника, примена полицијских овлашћења, принудна удаљења, рад са рањивим групама итд., обавештавамо Вад да ће надлежна организациона јединица овог министарства наставити са организацијом обука у складу са препознатим и исказаним потребама организационих јединица овог министарства.

7. ПРЕПОРУКА

У Прихватилишту за странце у Димитровграду хигијена тоалета/купатила није задовољавајућа, а поједини санитарни уређаји нису у функцији.

Прихватилиште за странце у Димитровграду ће побољшати хигијену у тоалетима купатилима и оспособиће санитарне уређаје који нису у функцији.

Поступајући по препоруци Заштитника грађана, у Прихватилишту за странце у Димитровграду предузете су мере ради унапређења хигијенских услова у тоалетима и купатилима, као и оспособљавања санитарних уређаја који нису били у функцији.

Министарство унутрашњих послова је извршило набавку и уградњу нове санитарне опреме (тушева и пратећих елемената), при чему је дотрајала и неисправна опрема уклоњена и замењена, чиме је успостављена пуна функционалност санитарних просторија.

У циљу обезбеђивања континуираног одржавања, ангажовано је лице задужено за техничко одржавање, које је надлежно за текуће поправке и отклањање кварова у објекту. Такође, лицима смештеним у прихватилишту обезбеђена су средства за одржавање хигијене и опрема за чишћење, ради редовног одржавања санитарних просторија.

в.д. СЕКРЕТАРА МИНИСТАРСТВА

Везко Одаловић